

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยจะกล่าวถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/ ลักษณะของแบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะได้อธิบายตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มบุคคลที่มีภูมิลำเนาที่ในวิทยาลัยครู ภูมิภาคกลาง 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งบริหารในระดับต่าง ๆ ของวิทยาลัยครู 5 แห่ง ในภาคกลางคือ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักอธิการ หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าภาควิชา โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยกลุ่มนี้มีจำนวน 140 คน

2. กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ทุกคนที่มีปฏิบัติงานในวิทยาลัยครู 5 แห่ง ในภาคกลาง ซึ่งประชากรในกลุ่มนี้มีจำนวน 465 คน

รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 605 คน

วิทยาลัยครูในภาคกลางที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย .

1. วิทยาลัยครูเพชรบุรี
2. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
3. วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยการณ
4. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
5. วิทยาลัยครูจันทบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความคิดเห็น ที่สร้างไว้ในรูปแบบสอบถาม โดยมีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแก่นแก้วจากตำรา เอกสาร และปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญทางด้านการฝึกหัดครู เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญการฝึกหัดครู

2. เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้ว ให้นำไปทดลองใช้ที่วิทยาลัยครู 2 แห่ง ในส่วนภูมิภาค คือวิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครูนครปฐม

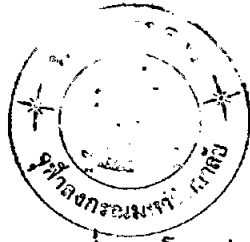
3. หลังจากทดลองใช้แล้วให้นำมาปรับปรุงใหม่ โดยปรับปรุงข้อความให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบ (Check-list)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครู โดยแบ่งเป็น 7 ด้านคือ การสอน การนิเทศการสอน การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย กิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้บริการชุมชนและสังคม และหน้าที่พิเศษอื่นๆ ลักษณะคำถามในส่วนนี้เป็นแบบเกณฑ์ประเมินค่า (Rating-scale) ซึ่งมีระดับน้ำหนักให้เลือก 4 ระดับคือ สำคัญอย่างยิ่ง สำคัญ สำคัญน้อย และ ไม่สำคัญ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติโดยมีลักษณะคำถาม และข้อความเหมือนกับ ส่วนที่ 2 ส่วนเกณฑ์ประเมินค่ามี 4 ระดับคือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย และ ไม่ปฏิบัติเลย

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 7 ด้านเช่นกัน ซึ่งเป็นคำถามแบบเกณฑ์ประเมินค่า โดยมีระดับน้ำหนักให้เลือกคือ ปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาน้อย และไม่มีปัญหาเลย อีกส่วนหนึ่งจะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบระบุ ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏอยู่ในแบบสอบถาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครู 3 แห่งคือ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครู พระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณี และมอบให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น ที่จะเป็นตัวแทนในการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม และนัดวันเพื่อไปรับแบบสอบถามกันด้วยตนเอง สำหรับวิทยาลัยครูอีก 2 แห่งคือ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา และวิทยาลัยครูจันทบุรี ได้ใช้บริการ ไปรษณีย์ในการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ซึ่งจะเป็นตัวแทนในการรวบรวมแบบสอบถาม และส่ง แบบสอบถามกลับโดยบริการ ไปรษณีย์เช่นกัน

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 605 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา และสามารถ ทำการวิเคราะห์ได้จำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.31 ทั้งรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร			อาจารย์			รวม		
	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ	จำนวน ที่ส่ง	จำนวน ที่รับคืน	ร้อยละ
เทพสตรี	28	15	53.57	117	108	92.30	145	123	84.82
พระนครไริ- อยุธยา	29	21	72.41	101	60	59.40	130	81	62.30
เพชรบุรีวิทยา- लगกรม	28	12	42.85	97	21	21.64	125	33	26.40
ฉะเชิงเทรา	28	14	50.00	87	85	97.70	115	99	86.08
จันทบุรี	27	11	40.74	65	30	47.61	90	41	45.55
รวม	140	73	52.14	465	304	65.37	605	377	62.31

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากแบบสอบถามที่แจกไปให้ประชากร จำนวน 605 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหาร ร้อยละ 52.14 อาจารย์ร้อยละ 65.37 วิทยาลัยครูที่ส่งแบบสอบถามคืนมากที่สุดคือ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา คือร้อยละ 86.08 สรุปแล้ว ได้รับแบบสอบถามคืนมาและสามารถวิเคราะห์ได้ จำนวน 377 ฉบับ หรือ คิดเป็นร้อยละ

การวิเคราะห์ความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 377 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการะของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ (Percent) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ การปฏิบัติ และปัญหา อุปสรรค วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

อนึ่ง ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) นั้น ได้กำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนดังนี้

สำคัญมากที่สุด ปฏิบัติมากที่สุด และมีปัญหามากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 4
สำคัญ ปฏิบัติมาก และมีปัญหามาก	ให้คะแนนเท่ากับ 3
สำคัญน้อย ปฏิบัติน้อย และมีปัญหาน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
ไม่สำคัญเลย ไม่ปฏิบัติเลย และไม่มีปัญหาเลย	ให้คะแนนเท่ากับ 1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. หาค่ามัธยเทศ ($\bar{X}$) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = มัชฌิมเลขคณิต
 $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด
 N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล¹

3. หากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด
 N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล²

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40 - 41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.